Uitleg bij de Jaarstukken 2021

Inleiding

In het Convenant Regio Groningen-Assen 2020 is vastgelegd dat de Stuurgroep jaarlijks een begroting en jaarrekening opstelt. De jaarstukken 2021 zijn op 12 maart in de Stuurgroep besproken. Na vaststelling worden ze, uiterlijk 15 maart, via de Colleges ter kennis aan raden en Staten gebracht. Om de financiële stukken in de regionale context te plaatsen is ook dit jaar op de website van de Regio Groningen-Assen een pagina ingericht (https://regiogroningenassen.nl/jaarstukken-2021/).

De jaarstukken 2021 bestaat uit:

- Uitleg bij de Jaarstukken 2021
- Jaarrekening 2020
- Conceptbegroting 2022, inclusief begrotingswijzigingen 2021
- Uitvoeringsprogramma 2021

Deze stukken worden digitaal aan de deelnemende Colleges beschikbaar gesteld. Reacties kunnen tot 1 juni 2021 bij het Regiobureau worden ingediend. De Stuurgroep betrekt deze bij haar oordeel. Definitieve vaststelling van de stukken staat gepland voor 25 juni 2021.

Jaarrekening 2020

In de jaarrekening 2020 presenteert Stuurgroep Regio Groningen-Assen de financiële ontwikkelingen van het afgelopen jaar en geeft inzicht in het inkomsten- en uitgavenpatroon van 2020. Bij het opstellen van de afrekening is het Convenant Regio Groningen-Assen 2020 als leidraad gehanteerd. De exploitatie laat bijna over de gehele linie een lichte tot matige onderschrijding van de begrote kosten zien. De onderschrijdingen worden voor een belangrijk deel veroorzaakt doordat:

- Diverse projecten goedkoper zijn afgerekend.
- Voor diverse projecten is de bijdrage niet opgevraagd. Deze schuiven nu door naar 2021.
- Vanaf 2020 kunnen de deelnemers via SISA verantwoorden. Voor deze projecten geldt dat de verantwoording daardoor een jaar later (na vaststelling van de eigen jaarrekening 2020) beschikbaar is.
- Er zijn minder projecten gehonoreerd vanuit de pitchrondes voor REIP dan begroot. Het merendeel van de projecten die in 2020 zijn gehonoreerd komen in 2021 in uitvoering. Het bijbehorende budget schuift dan ook door naar 2021.
- Het Thema RK bestaat uit diverse lopende programma's. Van de 4,8 miljoen begroot is er 3,4 miljoen gebaseerd op harde verplichtingen. Voor REP was er daarnaast nog 1,2 miljoen gereserveerd voor pitches in 2020 (waarvan er 0,58 daadwerkelijk is toegekend). Het programma REP lijkt het meeste last van de coronacrisis: behalve dat lopende projecten vertraging hebben opgelopen, hebben meerdere projecten het niet aangedurfd om in 2020 te starten. De begrote bedragen voor Regiopark, Substantiële Projecten en GAE bestaan alléén uit verplichtingen. In tabel 10 van de Jaarrekening 2020 is te zien dat voor deze onderdelen geldt dat nauwelijks meer dan een derde deel is opgevraagd

Per 31-12-2020 sluit het saldo regiofonds op circa € 6,81 mln.

Jaarlijks toetst de accountant de jaarrekening op getrouwheid en rechtmatigheid. Aangaande beide onderdelen heeft de accountant een positief oordeel gevormd. De Jaarrekening 2019 is het uitgangspunt voor de gewijzigde begroting 2020 en de concept begroting 2021.

Begrotingswijziging(en) 2021

De begrotingswijzigingen 2021 zijn expliciet in de concept begroting 2022 benoemd. De begrote kosten met betrekking tot de thema's zijn € 7,2 miljoen hoger dan in de oorspronkelijke begroting 2021. Voor een deel (€ 4,1 miljoen) betreft dit doorgeschoven posten uit 2020 naar 2021, maar voor een groter deel (€ 3,1 miljoen) betreft het nieuwe, door het Rijk gesubsidieerde projecten voor 2021 en 2022. De belangrijkste wijzingen voor 2021 betreffen:

Economie

- Met het besluit van de SG om het thema economie weer onder te brengen bij het programmabureau van de RGA zijn vanaf 2021 de loonkosten ook weer onderdeel van de algemene begroting. . De loonkosten vallen o.a. hierdoor een stuk hoger uit, maar die kosten zaten voorheen verborgen in het budget voor economie. De loonkosten worden afgetrokken van het voor dit thema beschikbare budget. Voor de uitvoering van het economische programma begroten wij een budget van € 50.000.

Mobiliteit

- De hierboven genoemde nieuwe rijkssubsidies ad € 3,1 miljoen worden allemaal via het thema Mobiliteit verstrekt. Deze worden één op één doorgeschoven naar de uitvoerende partijen en heen dus geen invloed op het regiofonds. Dat geldt uiteraard wel voor de 'eigen' projecten van RGA. Het regiofonds heeft in deze fase een zodanig saldo, dat deze in theorie negatief zou kunnen worden. In het convenant 2020 is afgesproken dat het saldo nooit negatief mag zijn. Om dit te voorkomen is in de begroting hier rekening mee gehouden door circa € 2,5 miljoen minder te begroten (voor 2021 én 2022), dan op basis van het uitvoeringsprogramma zou moeten. Indien meerdere projecten de bijdragen later opvragen, is er nog steeds een goede kans dat aan de huidige kasritme -afspraken voldaan kan worden conform het uitvoeringsprogramma.

Ruimtelijke Kwaliteit

- In de gewijzigde begroting 2021 en de begroting 2022 is een knip gemaakt in het thema Ruimtelijke kwaliteit. We onderscheiden enerzijds de subsidieprogramma's in "regionale projecten" en anderzijds "ruimtelijke kwaliteit & duurzaamheid", met daarin het programma Groeningen en de integratie van ruimtelijke kwaliteit en duurzaamheid in de overige RGA-thema's. Op deze manier kan beter inzichtelijk worden gemaakt waar het geld voor is begroot.

Wonen

- De woningmarktonderzoeken 2017 en 2020 hebben een lijst aanbevelingen opgeleverd. Om deze in gezamenlijkheid op te pakken vormen we werkgroepen, organiseren we kennis- en netwerkbijeenkomsten en laten we onderzoeken uitvoeren. Hiervoor is in de gewijzigde begroting 2021 € 47.500 begroot.
- Het Ministerie van Binnenlandse Zaken (BZK) maakt in regio’s met een hoge woningdruk verstedelijkingsstrategieën, gezamenlijk met de betreffende overheden uit die regio’s. In 2020 is een start gemaakt met het opstellen van deze strategie. Dit wordt in 2021 voortgezet en hiervoor wordt een budget van € 65.000 begroot.

Monitoring en verkennen

- Mobiliteit: gelet op de effecten van corona wordt ingezet om ook in 2021 een bereikbaarheidsmonitor op te stellen. Deze maakt deel uit van de overkoepelende Regiomonitor.

Apparaatskosten

- De kosten voor de vaste formatie zijn gestegen als gevolg van het onderbrengen van de formatie voor het programma economie bij het regiobureau en als gevolg van de besluiten van de stuurgroep op een aantal zaken bij het regiobureau te beleggen zoals het programma Groeningen en de opstelling van de verstedelijkingsstrategie.
- Er worden extra incidentele kosten gemaakt ten behoeve van de verhuizing van het regiobureau.

Financieel kader 2022

Het Financieel kader is te beschouwen als een samenvatting van de meerjarenbegroting van 2021 tot en met 2025. Deze opstelling geeft in hoofdlijnen weer op welke manier de beschikbare middelen zullen worden ingezet.

Ontwikkeling in financieel kader

De Stuurgroep volgt de financiële ontwikkelingen van het Regiofonds met het Financieel Kader. Dit kader vindt zijn basis in het financieel meerjarenperspectief Regio Groningen-Assen. Hierin worden alle wijziging voor het begrotingsjaar en de jaren daarna verwerkt. Tot twee jaar geleden was het doel om inzicht te krijgen in het verloop van het tekort in de meerjarenbegroting, tot 2 jaar geleden was er namelijk sprake van tekorten. In de huidige fase is er juist sprake van een overschot. Voor de nog niet beschikte middelen geldt dat deze zijn geoormerkt voor de posten uit de Toekomstagenda. De daadwerkelijke uitgave van deze middelen wordt middels de reguliere begrotingscyslus of via een stuurgroepbesluit voorgelegd aan de Stuurgroep RGA.

Conceptbegroting 2022

In de Stuurgroepvergadering van 23 oktober 2020 is de Toekomstagenda 2020-2025 van de RGA vastgesteld. De komende vijf jaar continueren we onze samenwerking op de bestaande thema's Economie, Wonen, Mobiliteit en Ruimtelijke kwaliteit. Voorliggende begroting is gebaseerd op deze Toekomstagenda. Concreet zetten wij in op:

- Economie (focus op de werklocatieprogrammering en het economisch netwerk): We gaan breder monitoren, de partners faciliteren bij modernisering bedrijventerreinen, meer netwerken creëren binnen sectoren en netwerkbijeenkomsten organiseren.
- Wonen (focus op de woningbouwprogrammering en herstructurering): We voeren woningmarktanalyse uit, organiseren van netwerkbijeenkomsten, verkennen kansen voor herstructurering en voeren andere onderzoeken uit die voort kunnen vloeien uit deze activiteiten. Ook gaan we aan slag met het geven van een vervolg aan de Verstedelijkingsstrategie.
- Mobiliteit (focus op OV, P+R, fiets, smart mobility, gedrag en logistiek): We zetten in op verslimmen en verduurzamen van mobiliteit, versterking van het fietsnetwerk, het verder ontwikkelen van P+R's tot zogenaamde multimodale mobi-hubs en gedragsbeïnvloeding in mobiliteit. Hier zal altijd worden gekeken hoe de bedragen kunnen worden ingezet voor medefinanciering om subsidies en bijdragen van derden binnen te halen.
- Ruimtelijke kwaliteit (focus op integrale gebiedsontwikkeling): Voor continueren de nieuwe regeling voor regionale projecten, coördineren het project Groeningen en zetten in op het binnen bereik brengen van subsidies voor cofinanciering voor ruimtelijke kwaliteit.

Naast deze thema's zijn in de begroting nog de volgende onderdelen opgenomen:

- Monitoren en verkennen (Regiomonitor en aanvullende onderzoeken).
- Overige instrumenten (opzet nieuwe Regiovisie 2025-2050 en de actualisatie).

Meerjarenbeeld uitvoeringsprojecten en uitvoeringsprogramma 2021

De stuurgroep stelt jaarlijks de uitvoeringsprogramma's voor het opvolgend jaar vast. Het meerjarenbeeld en uitvoeringsprogramma 2020, welke in de Stuurgroep van 12 december 2020 is vastgesteld, had als peildatum 1 november 2019. Deze konden de deelnemers als input hanteren bij opstellen van hun eigen (project)begrotingen. In de Stuurgroep is afgesproken om met de behandeling van de Jaarstukken 2021 een actueel uitvoeringsprogramma te presenteren, op basis van de jaarrekening 2020 [eindstand 31 december 2020]. Hierdoor is er een 1-op-1 aansluiting tussen de jaarrekening 2020, uitvoeringsprogramma 2021 en concept begroting 2022.